

Naslov originala:

MANHATTAN BEACH

JENNIFER EGAN

Copyright © 2017 Jennifer Egan

Copyright © 2018 ovog izdanja Kontrast izdavaštvo

Za izdavača:

VLADIMIR MANIGODA

Urednik:

DANILO LUČIĆ

Prevod:

NIKOLA MATIĆ

Lektura i korektura:

KONTRAST IZDAVAŠTVO

Grafičko oblikovanje:

BOJANA ALEKSIJEVIĆ

Štampa:

KONTRAST ŠTAMPA

Tiraž:

500

Izdavač:

Kontrast, Beograd

Klaonička 2, Zemun

e-mail: jakkontrast@gmail.com

kontrastizdavastvo.com

facebook.com/KontrastIzdavastvo

www.glif.rs

Dženifer Igan
**Napuštajući
Menketu Bič**

KONTRAST
Beograd, 2019.

„Da, kao što svako zna, misaoni tokovi i voda zauvek su sjedinjeni.“

— HERMAN MELVIL, *Mobi Dik*

- PRVI DEO -
Obala

PRVO POGLAVLJE

VEĆ SU SE BILI DOVEZLI skroz do kuće gospodina Stajlsa pre nego što je Ana primetila da je njen otac nervozan. Prvo joj je sama vožnja odvlačila pažnju, plovili su niz Ulicu Oušn Parkvej kao da su se uputili na Koni Ajlend, iako je bio četvrti dan nakon Božića i neizvodljivo hladno za plažu. Zatim, sama kuća: palata od zlatnih cigala, na tri sparata, prozori na svim zidovima, nestašno lepršanje cirada na žuto-zelene pruge.

Njen otac je lagano parkirao Model J¹ uz ivičnjak i ugasio motor.

„Šećeru“, rekao je, „nemoj da škiljiš u kuću gospodina Stajlsa.“

„Naravno da neću da škiljim u njegovu kuću.“

„Upravo to radiš.“

„Ne“, rekla je ona. „Samo sam suzila oči.“

„To je škiljenje“, rekao je on. „Upravo si dala definiciju.“

„Za mene nije.“

Naglo se okrenuo ka njoj. „Nemoj da škiljiš.“

U tom je trenutku shvatila. Čula ga je kako suvo guta i osetila trepet brige u stomaku. Nije navikla da viđa svog oca nervoznog. Dekoncentrisanog, da. Preokupiranog, sigurno.

„Zašto gospodin Stajls ne voli da se škilji?“, upitala je.

„Niko to ne voli.“

„To mi nikad pre nisi rekao.“

„Da li bi htela da ideš kući?“

„Ne, hvala.“

---

1. Duesenberg Model J – luksuzni kabriolet, prvi put proizveden 1928. godine, popularni statusni simbol, elegantnog dizajna i vrhunskih performansi. Vozili su ga, između ostalih, Hauard Hjuz, Mej Vest i kraljica Marija Karađorđević. Prim. prev.

„Mogu da te odvedem kući.“

„Ako budem škiljila?“

„Ako mi budeš zadavala ovu glavobolju koju osećam da nadolazi.“

„Ako me odvedeš kući“, rekla je Ana, „ima strašno da zakasniš.“

Pomislila je da bi mogao da je ošamari. Učinio je to jednom, nakon što je oplela venac psovki koje je čula na dokovima, njegova šaka našla je njen obraz nevidljivo, poput biča. Utvara tog šamara i dalje je proganjala Anu, imajući za čudnu posledicu to da, u inat, pojačava njenu drskost.

Njen otac je protrljao sredinu čela i zatim je ponovo pogledao. Nervoza je nestala; ona ju je izlečila.

„Ana“, rekao je, „znaš šta treba da radiš?“

„Naravno.“

„Da sa decom gospodina Stajlsa budeš dražesna kao što umeš, dok ja i gospodin Stajls popričamo.“

„Znala sam to, papa.“

„Naravno da jesi.“

Napustila je Model J, oči su joj bile razgoračene i suzile su na suncu. Auto je bio njihov, sve do nakon kraha berze. Sada je pripadao sindikatu, koji ga je pozajmljivao njenom ocu da obavlja sindikatske poslove. Ana je volela da ide sa ocem kada nije bila u školi – na hipodrome, doručke povodom prvih pričešća i ostale crkvene događaje; u poslovne zgrade u kojima bi ih liftovi vinuli na visoke spratove; ponekad čak i u restorane. Ali nikada ranije u privatnu kuću poput ove.

Vrata im je otvorila gospođa Stajls, koja je imala sređene obrve kao filmska zvezda, i duga usta obojena blistavo crveno. Naviknuta da zaključuje da je njena majka lepša od svake žene koju bi srela, Ana je bila razoružana očiglednom glamuroznošću gospođe Stajls

„Nadala sam se da ću upoznati gospođu Kerigan“, rekla je gospođa Stajls ugodno promuklim glasom, držeći šaku Aninog

oca između svojih. On je na to odgovorio da mu se mlađa ćerka tog jutra razbolela i da je njegova žena ostala kod kuće da se brine o njoj.

Od gospodina Stajla nije bilo ni traga.

Učtivo, ali (nadala se) bez vidne zapanjenosti, Ana je uzela čašu limunade sa srebrnog poslužavnika koji je nosila služavka crnkinja u bledoplavoj uniformi. U do sjaja uglačanom drvenom podu ulaznog hodnika, uhvatila je odraz svoje crvene haljine, koju je sašila njena majka. Iza prozora susedne sobe za prijem, more je treperelo pod mršavim zimskim suncem.

Ćerka gospodina Stajlsa, Tabata, imala je samo osam godina, tri manje nego Ana. Ipak, Ana je dozvolila manjoj devojčici da je odvuče za ruku niz stepenice do „dečje sobe“, prostorije koja je služila samo za igranje i koja je sadržala zaprepašujuće mnoštvo igračaka. Površan pregled je otkrio Flosi Flert lutku, nekoliko ogromnih plišanih medveda i konjića za ljuljanje. U dečjoj sobi bila je dadilja, pegava žena hrapavog glasa čija se vunena haljina napinjala poput pretrpane police sa knjigama, pokušavajući da potisne njeno masivno poprsje. Ana je po širokim crtama lica i veselom šibanju očiju pogodila da je Dadilja Irkinja, i osetila je da je u opasnosti da je prozru. Odlučila je da se drži podalje.

Dva mala dečaka – blizanci, ili barem međusobno zamenljivi, mučila su se sa spajanjem šina za električni vozić. Delom kako bi izbegla Dadilju, koja se oglušila na dečakove molbe za pomoć, Ana je čučnula pored razbacanih tračnica i ponudila svoje usluge. Osećala je logiku mehaničkih delova u vrhovima svojih prstiju; dolazila joj je toliko prirodno da je jedino što je mogla da pomisli bilo da se drugi ljudi nisu zapravo trudili. Uvek su *gledali*, što je podjednako beskorisno pri sklapanju stvari kao proučavanje slike dodirivanjem. Ana je povezala delove koji su morili dečake i uzela još nekoliko iz tek otvorene kutije. Bio je to Lajonel voz, kvalitet šina bio je vidljiv u lakoći sa kojom su se spajale. Dok je radila, Ana je povremeno bacala pogled na Flosi Flert lutku nabijenu u čošak police. Toliko ju je silovito želela pre dve

godine da se, naizgled, komad njenog očajanja odlomio i ostao i dalje u njoj. Bilo je čudno i bolno otkriti tu staru žudnju u ovom trenutku, na ovom mestu.

Tabata je držala u naručju svoju novu božićnu lutku, Širli Templ u bundi od lisičjeg krzna. Gledala je, omađijana, kako Ana gradi prugu njene braće. „Gde ti živiš?“, pitala je.

„Nije daleko.“

„Pored plaže?“

„Blizu plaže.“

„Da li ja mogu da dođem kod tebe kući?“

„Naravno“, rekla je Ana, sklapajuću šine istom brzinom kojom su joj ih dečaci dodavali. Osmica je bila skoro gotova.

„Je l' imaš ti braću?“, pitala je Tabata.

„Imam sestru“, rekla je Ana. „Ona ima osam godina, kao ti, ali je zla. Jer je toliko lepa.“

Tabata je izgledala uznemireno. „Koliko lepa?“

„Preterano lepa“, Ana je rekla ozbiljno. „Liči na našu majku, koja je plesala u Folis².“ Nekoliko trenutaka kasnije, uvidela je grešku koju je napravila hvalisanjem. *Nikad ne odaj informaciju, osim ako nemaš izbora.* Glas njenog oca u ušima.

Ručak im je poslužila ista služavka crnkinja, za stolom u sobi za igru. Sedeli su poput odraslih, na svojim stoličicama, sa pamučnim salvetama u krilu. Ana je nekoliko puta pogledala u pravcu Flosi Flert, tražeći neki izgovor pod kojim bi mogla da uzme lutku, a da ne prizna da je to interesuje. Ako bi samo mogla da je oseti u naručju, bila bi zadovoljna.

Nakon ručka, kao nagradu za lepo ponašanje, Dadilja im je dozvolila da, umotani u kapute i sa kapama, strče niz stazu koja je

---

2. Ziegfeld Folies – legendarno spektakularne plesno-muzičke revije, održavane na Brodveju između 1907. i 1931. Ime su dobile po pozorišnom impresariju Florenzu Ziegfeldu i pariskom noćnom klubu „Folies Bergers“. Najveće zvezde predstava bile su plesačice čuvene po svojoj lepoti, među njima mnoge buduće filmske dive poput Luiz Bruks i Barbare Stenvik.

vodila od zadnjih vrata kuće gospodina Stajlsa do privatne plaže. Dugački polukrug peska pokrivenog snegom spuštao se ukoso do vode. Ana je bila na dokovima zimi, mnogo puta, ali nikada na plaži. Minijaturni talasi mreškali su se ispod ledenih kora koje su pucketale kad bi ih zgazila. Galebovi su vrištali i obrušavali se po razuzdanom vetru, prodorno belih trbuha. Blizanci su poneli svoje Bak Rodžers laserske pištolje, ali je vetar pretvarao njihove pucnje i samrtne ropce u pantomimu.

Ana je posmatrala okean. Dok je stajala na njegovom rubu, obuzimao ju je taj osećaj: električna mešavina privlačnosti i strepnje. Šta bi bilo otkriveno kada bi sva ta voda odjednom nestala? Pejzaži ispunjeni izgubljenim predmetima: potonuli brodovi, skrivena blaga, zlato i dragulji i narukvica koja joj je spala sa ruke u slivnik. *Leševi*, uvek bi, uz smeh, dodao njen otac. Za njega, okean je bio pustoletina.

Ana je pogledala ka Tebi (kako joj je bio nadimak), koja je drhtala kraj nje, i htela da joj kaže šta oseća. Nepoznatima je često lakše reći takve stvari. Umesto toga, samo je ponovila ono što je njen otac uvek govorio kada bi bio suočen sa praznim horizontom. „Nijednog broda na vidiku.“

Dečaci su vukli svoje laserske pištolje po pesku ka talasima koji su se lomili, zadihana Dadilja ih je pratila. „Nećete ni da pridete vodi, Filipe, Džon-Martine“, šištalala je zapanjujuće glasno. „Je l' to sasvim jasno?“ Prekorno je pogledala Anu, koja ih je dovela dotle, i poterala blizance ka kući.

„Kvase ti se cipele“, Tebi je izgovorila cvokoćući zubima.

„Da li da ih skinemo?“ pitala je Ana. „Da osetimo hladnoću?“

„Ja neću da je osetim.“

„Ja hoću.“

Tebi je posmatrala kako Ana otkopčava kaišice na crnim, kožnim, lakovanim cipelicama, koje je delila sa Zarom Klajn sa sprata ispod. Srolala je vunene čarape i spustila svoja stopala, bela, koščata i preduga za njene godine, u ledenu vodu. Oba su odaslala osećaj agonije do njenog srca, čiji deo je bio plamen neočekivano prijatnog bola.

„Kako je?“ ciknula je Tebi.

„Hladno“, rekla je Ana. „Užas, užasno hladno.“ Svom snagom se trudila da ne ustukne i njeno odupiranje je činilo neobično uzbuđenje većim. Bacivši pogled prema kući, videla je dvojicu ljudi u tamnim kaputima kako idu betoniranom stazom odvojenom od peska. Pridržavajući šešire zbog vetra, izgledali su kao glumci u nemom filmu. „Jesu ono tvoj i moj papa?“

„Tata voli da o poslu priča napolju“, rekla je Tebi. „*Dalje od radoznanlih ušiju.*“

Ana je osetila dobrodušno saosećanje prema mladoj Tabati, isključenoj iz poslovnih aktivnosti svoga oca, dok je njoj samoj bilo dozvoljeno da prisluškuje kad god je htela. Retko bi čula išta interesantno. Posao njenog oca bio je da prenosi pozdrave, ili lepe želje, između ljudi iz sindikata i drugih ljudi koji su bili njihovi prijatelji. Te razmene dobronamernosti uključivale bi i kovertu, ponekad paket, koje bi predavao ili primao neobavezno, ne biste ni primetili ako stvarno ne obratite pažnju. Tokom godina, on je dosta pričao sa Anom bez znanja o tome da zapravo priča, a ona je slušala ne znajući šta je zapravo čula.

Bila je iznenađena srdačnim i čilim načinom na koji je njen otac razgovarao sa gospodinom Stajlsom. Očigledno, bili su prijatelji. Posle svega toga.

Dva čoveka su promenila pravac i krenula da idu preko peska ka Ani i Tebi. Ana je žurno iskoračila iz vode, ali je cipele ostavila predaleko da bi ih ponovo obula na vreme. Gospodin Stajls je bio plećat, markantan čovek, čija je crna kosa zalizana briljantnom virila ispod oboda šešira. „Je li, ovo je tvoja ćerka?“, pitao je. „Odupire se arktičkim temperaturama, i to bez čarapa?“

Ana je osetila očevo nezadovoljstvo. „Tako biva“, rekao je. „Ana, pozdravi se sa gospodinom Stajlsom.“

„Veoma mi je drago što sam vas upoznala“, rekla je, rukujući se sa njim čvrsto, kako ju je otac naučio, i pazeći da ne škilji dok ga je gledala odozdo. Gospodin Stajls je izgledao mlađe od njenog oca, bez senki i nabora na licu. Osetila je njegovu budnost,

zujeću napetost primetnu čak i kroz njegov vetrom produvan kaput. Izgledao je kao da iščekuje nešto na šta će reagovati, ili što će ga zabaviti. Trenutno je to nešto bila Ana.

Gospodin Stajls je čučnuo pored nje u pesak i zagledao joj se direktno u lice. „Što su ti bose noge?“, pitao je. „Zar ne osećaš da je hladno, ili se samo praviš važna?“

Ana nije imala spreman odgovor. Nije bilo nijedno od ta dva, više instinkt da održi Tebinu zapanjenost i zapitanost. Ali čak ni to nije mogla da jasno izrazi. „Što bi se pravila važna?“, rekla je. „Uskoro ću da imam dvanaest godina.“

„Pa, kakav je osećaj?“

Mogla je da namiriše nanu i alkohol u njegovom dahu, čak i uz duvanje vetra. Palo joj je na pamet da njen otac ne može da čuje njihov razgovor.

„Boli samo na početku“, rekla je. „Posle nekog vremena ništa više ne osećaš.“

Gospodin Stajls se osmehnuo kao da je njen odgovor bio lopta čije hvatanje mu je pričinjavalo fizičko zadovoljstvo. „Reči po kojima može da se živi“, rekao je, a zatim se ponovo uspravio do svoje neverovatne visine. „Jaka je“, prokomentarisao je Aninom ocu.

„Jeste.“ Otac je izbegavao njen pogled.

Gospodin Stajls je očistio pesak sa pantalona, okrenuo se i pošao. Iscripio je taj momenat i tražio je sledeći. „Jače su od nas“, Ana ga je čula kako govori njenom ocu. „Na našu sreću, nisu toga svesne.“ Pomislila je da će se okrenuti i pogledati je, ali mora da je zaboravio.

Dekster Stajls je osećao kako mu pesak polako ulazi u oksfordice dok je gacao po njemu vraćajući se ka stazi. Naravno da je čvrstina koju je osetio sapetu u Edu Keriganu veličanstveno procvetala u tamnookoj kćeri. Dokaz onoga u šta je oduvek verovao: čoveka njegova deca odaju. To je bio razlog zašto je Dekster retko poslovaio sa bilo kim pre nego što bi upoznao njegovu porodicu. Poželeo je da je i njegova Tebi bosa.

Kerigan je vozio Dusenbrga, model J iz dvadeset osme, ni-jagaraplav, dokaz kako dobrog ukusa, tako i svetle budućnosti pre kraha. Imao je odličnog krojača. Ipak, postojalo je nešto nejasno u tom čoveku, nešto što je delovalo protiv odeće i automobila, čak protiv njegovog otvorenog i veštog načina razgovora. Neka senka, tuga. Ali, opet, ko nije imao barem jednu? Ili nekoliko?

Do trenutka kada su stigli do staze, Dekster je otkrio da je odlučio da angažuje Kerigana, pod pretpostavkom da povoljni uslovi mogu da budu postignuti.

„Reci, imaš li možda vremena da se provozamo i sastanemo sa jednim mojim starim prijateljem?“ pitao je.

„Naravno“, rekao je Kerigan.

„Žena te ne očekuje?“

„Ne pre večere.“

„Tvoja ćerka? Da li će da se brine?“

Kerigan se nasmejao. „Ana? Njen posao je da mene brine.“

Ana je svakog trenutka očekivala da će je otac pozvati da dođe sa plaže, ali bila je to Dadilja, koja je na kraju došla, fukćući u negodovanju i naredila im da se sklone sa hladnoće. Svetlo se promenilo i soba za igru izgledala je mračno i teskobno. Grejala se na sopstvenu peć. Jeli su kolačiće sa orasima i gledali kako električni vozić juri po pruzi koju je Ana sagradila, sa pravom parom koja se izvijala iz minijaturnog dimnjaka. Nikad ranije nije videla takvu igračku i nije mogla ni da zamisli koliko bi mogla da košta. Bilo joj je muka od ove avanture. Trajala je daleko duže nego što su druge društvene posete obično trajale i igranje uloge zbog druge dece je iznurilo Anu. Činilo joj se da su prošli sati otkako je poslednji put videla svog oca. Dečaci su na kraju otišli da gledaju slikovnice i ostavili voz uključen. Dadilja je zadremala u stolici za ljuljanje. Tebi je ležala na pletenom tepihu i uperavala svoj novi kaleidoskop u lampu.

Sasvim neobavezno, Ana je upitala: „Mogu li da uzmem tvoju Flosi Flert?“

Tebi je nedefinisano pristala i Ana je pažljivo digla lutku sa police. Bile su četiri veličine Flosi Flert, ovo je bila druga najmanja, ne novorođenče, već donekle veća beba isprepadanih plavih očiju. Ana je okrenula lutku na bok. Da, baš kao što su reklame u novinama obećale, plave zenice su sklznule u čoškove kao da zapravo gledaju Anu. Osetila je nalet čiste radosti od koga je zamalo prasnula u smeh. Lutkina usta bila su skupljena u savršeno „O“. Ispod donje usne bila su dva naslikana bela zuba.

Kao da je namirisala Anino ushićenje, Tebi je skočila na noge. „Možeš da je poneseš“, viknula je. „Ja se više uopšte ne igram sa njom.“

Ana je amortizovala šok ove ponude. Pre dva Božića, kada je tako strašno želela Flosi Flert, nije se usuđivala da pita – brodovi su prestali da dolaze i nije bilo nikakvih para. Ekstremna fizička žudnja za lutkom koju je osećala sada ju je presećala, poljuljavši njenu dubinsku svest o tome da naravno da mora da odbije.

„Ne, hvala“, rekla je konačno. „Imam veću kod kuće, samo sam htela da vidim kakva je ova manja.“ Uz strahoviti napor, naterala se da vrati Flosi Flert na policu, držeći je rukom za jednu od gumenastih nogu dok nije osetila Dadiljin pogled. Glumeći ravnodušnost, okrenula se na drugu stranu.

Prekasno. Dadilja je videla i znala. Kada je Tebi otišla iz sobe da se odazove majci koja ju je zvala, Dadilja je zgrabila Flosi Flert i skoro da ju je bacila na Anu. „Uzmi je, draga“, prošaptala je goropadno. „Nju nije briga, ima toliko igračkaka da nikada neće moći da se igra sa svakom. Kao i svi oni.“

Ana se pokolebala, dopola verujući da možda i postoji način da uzme lutku, a da to niko ne sazna. Ali sama pomisao na reakciju njenog oca dala je snagu njenom odbijanju. „Ne, hvala“, rekla je hladno. „Previše sam velika za lutke, u svakom slučaju.“ Napustila je sobu za igru, ne osvrnuvši se ni na trenutak. Ali Dadiljino sažaljenje ju je iscrpelo i kolena su joj klećala dok se penjala uz stepenice.

Kada je ugledala oca u ulaznom hodniku, Ana je jedva obuzdala poriv da se zatrči i obgrli ga oko nogu kao nekada. Bio je

u kaputu. Gospođa Stajls se opraštala. „Sledeći put moraš da povedeš sestru“, rekla je Ani poljubivši je u obraz, ostavljajući dašak mošusnog parfema. Ana je obećala da hoće. Napolju, Model J se otupelo presijavao na kasnopopodnevnom suncu. Bio je sjajniji dok je bio njihov auto; momci iz sindikata su ga ređe glancali.

Dok su se vozili od kuće gospodina Stajlsa, Ana je tražila pravu bistru opasku kojom će razoružati svog oca, onakvu kakve je bez razmišljanja izgovarala kada je bila manja, a njegov iznenađeni smeh bio prva naznaka da je stvarno duhovita. U skorije vreme, često bi uhvatila sebe kako pokušava da ponovo uspostavi to staro stanje, kao da ju je neka svežina ili nevinost napustila.

„Pretpostavljam da se gospodin Stajls nije bavio akcijama“, rekla je konačno.

Zasmejao se i privukao je sebi. „Gospodinu Stajlsu akcije nisu potrebne. On ima noćne klubove. I druge stvari.“

„Je l' on u sindikatu?“

„Oh, ne. Ništa on sa sindikatom nema.“

To je bilo iznenađenje. Uopšteno rečeno, sindikalci su nosili šešire, a lučki radnici kape. Neki, kao njen otac, u zavisnosti od dana, nosili bi i jedno i drugo. Ana nije mogla da zamisli svog oca sa dokerskom kukom kada je obučen fino kao sada. Njena majka je čuvala pera egzotičnih ptica preostala od honoranih poslova i njima mu ukrašavala šešire. Prekrajala je njegova odela kako bi pratila modu i bila prikladna njegovoj žilavoj građi; smršao je otkad kad su brodovi prestali da dolaze i više nije bilo fizičkih napora.

Njen otac je vozio jednom rukom; cigareta mu je bila iskošena između dva prsta na volanu. Druga ruka mu je bila oko Ane. Ona se naslonila na njega. Na kraju su uvek bili njih dvoje, u pokretu, dok Ana plovi na plimi sanjivog zadovoljstva. Namiršala je nešto novo u kolima, ispod dima očevih cigareta, ilovačast, poznat miris koji nije mogla sasvim da raspozna.

„Šećeru, što su ti bile bose noge?“ pitao je, kao što je znala da hoće.

„Da bih osetila vodu.“

„To rade samo male devojčice.“

„Tabata ima osam godina, pa nije.“

„Razumnija je.“

„Gospodinu Stajlsu se dopalo.“

„Nemaš ti pojma šta je gospodin Stajls mislio.“

„Imam. Pričao je sa mnom kada ti nisi mogao da čuješ.“

„Primetio sam“, rekao je, pogledavši je na trenutak. „Šta je rekao?“

Misli su joj se vratile na pesak, hladnoću, bol u stopalima i čoveka pored nje, radoznalog – sve je to bilo stopljeno sa njenom žudnjom za onom Flosi Flert. „Rekao je da sam jaka“, rekla je, a knedla joj je stiskala glas. Oči su joj se zamutile.

„Pa i jesi, šećeru“, rekao je, poljubivši je u teme. „Svima je to jasno.“

Na semaforu, njen otac je istresao još jednu cigaretu iz paklice Rajlija. Ana je pogledala unutra, ali već je uzela kupon. Želela je da njen otac više puši; skupila je do sad sedamdeset osam kupona, ali do sto dvadeset pet, ništa od proizvoda iz kataloga nije bilo nimalo primamljivo. Za osamsto si mogao da dobiješ set tanjira i escajga za šestoro, u posebno dizajniranom kovčežiću, a bio je i automatski toster za sedamsto. Ali te cifre su se činile nedostižnim. U B&V Premijums katalogu nije bilo mnogo igračkaka, samo Frenk Bak³ plišani panda ili Betsi Vetsi lutka sa kompletnom garderobom za novorođenče, oba za po dvesta pedeset, ali te stavke su joj se činile nedostojnim njene pažnje. Privlačila ju je meta za pikado, „za stariju decu i odrasle“, ali nije mogla da zamisli mogućnost da baca oštre strelice po njihovom malom stanu. Šta ako neka pogodi Lidiju?

Dim se dizao iz šatorskih naselja u Prospekt parku. Skoro pa

---

3. U svoje vreme čuveni lovac, sakupljač životinja, pisac, glumac i najkontroverzniji direktor Zoološkog vrta u San Dijegu.

su bili kući. „Zamalo da zaboravim“, rekao je njen otac. „Vidi šta imam.“ Izvadio je papirnu kesu iz kaputa i pružio je Ani. Bila je puna jarkocrvenih paradajza. Njihov jedar, zemljani miris bio je onaj koji je ranije primetila.

„Kako“, čudila se, „zimi?“

„Gospodin Stajls ima prijatelja koji ih gaji u kućici napravljenoj od stakla. Pokazao mi je. Ima da iznenadimo mamu, zar ne?“

„Otišao si? Dok sam ja bila u kući gospodina Stajlsa?“ Osetila se iznenađeno i povređeno. Za sve godine u kojima ga je Ana pratila dok je obavljao poslove, nikada je nije ostavio negde. Uvek je bio u vidokrugu.

„Samo na jako kratko, šećeru. Nisam ti ni nedostajao.“

„Koliko daleko?“

„Ne mnogo.“

„Jesi mi nedostajao.“ Sada joj se činilo da je znala da njega nema, da je osetila prazninu njegovog odsustva.

„Kojesta“, rekao je, ponovo je poljubivši. „Provodila si se kao nikad u životu.“